

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Seks komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 547.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796474133584/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

- dyr. – *brutale*: dyriske. – *durchleuchtigt*: ordet er dobbeltydigt, se n.t.s. 136. – *generositet*: gavmildhed, ædelmodighed.
- 300 *Keisere, Konger (...) underholde*: se n.t.s. 295. – *underholde*: forsørger, brødføder. – *staer paa*: se n.t.s. 295. – *renderer*: yder, kaster af sig. – *ricos hombres*: sp.: rige mænd, gl. sp. titel for højadelen. – ☉: dvs. – *titulair*: (kun) i kraft af titel. – *name-dag*: den dag, der er opkaldt efter en helgen, som har samme navn som én selv, og som tidligere fejredes som festdag, især blandt katolikker. – *kline*: klistre. – *kong Salomon*: magtfuld israelit. konge i 10. årh. f.v.t., tillagt forfatterskabet til dele af GT.
- 301 *cour*: venlighed, smiger. – *at gjøre dig till en jøde*: jød. oprindelse var i Sp. lige så foragtet som maurisk. – *Apollo eller Helicon*: Apollon var digtningens gud i gr. myt., Helikon var musernes (gudinder for kunster og videnskaber) bjerg. – *kallun*: indvolde. – *Poeter fødes*: tanken (og formuleringen) stammer fra Cicero, som i forsvarstalen *Pro Archia* (se n.t.s. 220), kap. 8, udtrykker, at digterevnen er noget medfødt; som »bevinget ord« forekommer Ciceros formulering i talrige variationer, kendtest nok: *Nascimur poetae, finus oratores*, lat.: vi er født som digtere, vi bliver (uddannet til) talere.
- 302 *parere*: tage sig ud.
- 303 *divertere*: morer, underholder. – *stoffes*: af kamgarn. – *højt hierte*: stolthed. – *oppudsed*: pyntet. – *galante*: fin. – *Escorial*: berømt renaissancepalads i Madrids omegn, opført af Filip II i slutningen af 16. årh. – *Hospital*: fattighus. – *briller (...)* *Portugisiske mode*: briller (pince-nez) bares som lapseri overalt i Europa i 17. årh.; moden synes at stamme fra Sp. og Port.
- 304 *spansk*: stolt, hovmodigt. – *for hende*: for hende (uærbødigt). – *incommodere*: ulejlige. – *snovler*: læser utydeligt. – *tegne-bog*: notesbog. – *Conde*: sp.: grev. – *de Monte d'Oro*: sp.: af Guldbjerg. – *Marquez*: sp.: marquis. – *de Leo negro*: sp.: af den sorte løve. – *Marquesa*: sp.: marquise. – *D.*: forkortelse for: Don, se n.t.s. 279. – *Broquel Dono*: se n.t.s. 288. – *Ducas*: (brugt som) sp. fyrstetitel. – *de Sta Casa*: af det hellige hus; *Sta* er forkortelse for: Santa. – *Fadder*: faddere (som barnet opkaldtes efter); Holberg har i senere udgaver rettet til: Fadere (hvorved Pedros bemærkning bliver frivol). – *pardonnerer*: undskylder. – *Capun*: ung, kastreret hane. – *incommodere*: generer.
- 305 *bruge kun sin commodité*: skal ikke genere sig. – *commissionaire*: ud-sending. – *recommandered*: anbefalet. – *estime*: agtelse. – *alliance*: forbindelse.
- 306 *houete*: hæderlig. – *sallerie*: forhånelse, drilleri. – *tegner*: optegner, nedskriver. – *tegner (...)* *an*: skriver op.
- 307 *Nairos*: fornem kaste i Indien. – *toer*: vasker. – *vare*: advare. – *polerede*: civiliserede. – *ciere*: anfører. – *forekaste*: bebrejde. – *medisance*: